

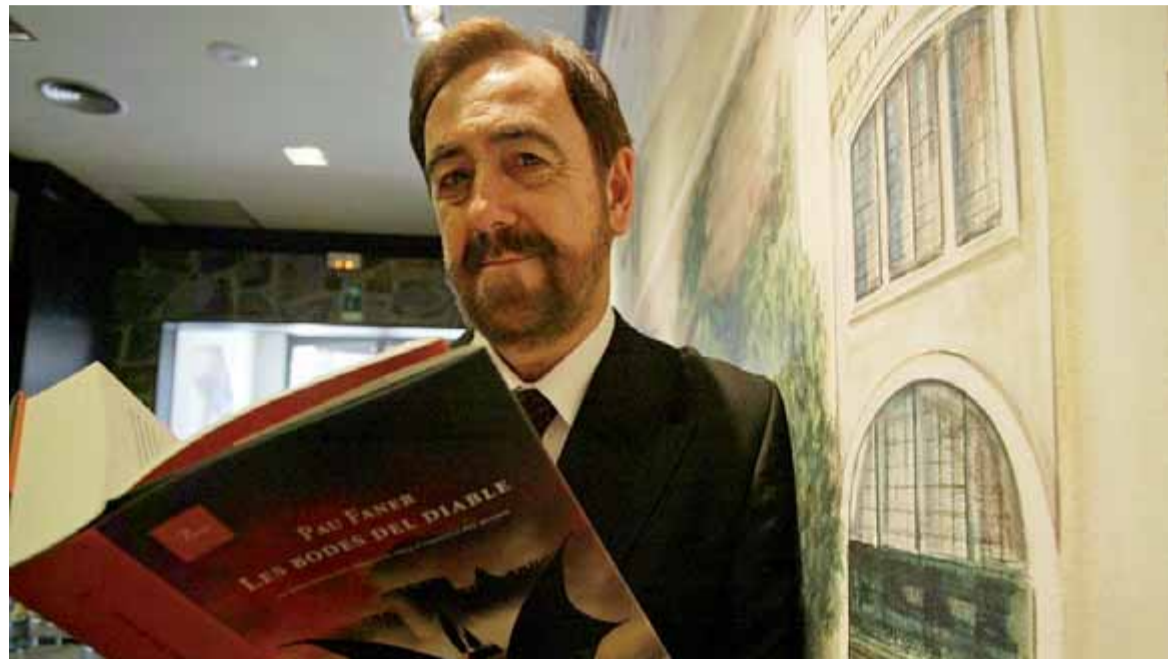
Novel·la **Raül Maigí**

La prova de l'amor

Les bodes del diable no és una novel·la històrica. Tot i que se situa a l'època medieval, Pau Faner ha construït bàsicament una novel·la d'aventures que segueix les regles del *best-seller*. I no se n'amaga. La història de Gladis París, el protagonista, és la recerca de l'amor. I en aquesta batalla personal hi implicarà una colla d'amics en un viatge incessant per la Mediterrània. Els elements històrics són el teló de fons, gairebé imperceptible en la lectura, la qual cosa demostra que l'autor ha reeixit en la seva intenció de donar protagonisme als personatges i a la trama. Així, el text no persegueix la descripció al detall del govern del rei Alfons el Franc (tot i que hi és), ni s'endinsa en els intercanvis econòmics en la Mediterrània (encara que es perceben).

L'abril de 1285, el jove Gladis París, fill d'un comerciant de Lleida, té pressa per casar-se amb la seva estimada Maria. Abans de marxar en viatge de negocis, certifiquen davant d'un sacerdot el consentiment nupcial, que es completarà quan ell torni. El compromís queda registrat en un full qualsevol d'un volum que té a mà el rector Argilers: el llibre del pelegrí. Quan Gladis torna, Maria s'ha casat amb un home ric, misser Nicolau Bonet. El registre del seu casament ha desaparegut en estranyes circumstàncies: el llibre ha estat robat i el rector, assassinat. I aquí comença l'aventura. Lluny de resignar-se, Gladis es rebel·la per recuperar la que és legítimament la seva esposa. I no ho tindrà fàcil: haurà de trobar el llibre del pelegrí, un objecte mític molt cobejat, amb atribucions divines, i haurà de lluitar amb el poderós Nicolau Bonet i els seus acòlits.

Les bodes del diable és un viatge constant per la Mediterrània. Bugia, Tànger,

Pau Faner fuig de l'etiqueta del realisme màgic en aquesta novel·la d'aventures JUANMA RAMOS

Menorca, Mallorca, París, Roma, Egipte... El protagonista, amb el seu amic inseparable, Cara de Rosa –que també té problemes per consumir el seu matrimoni– naveguen amunt i avall per trobar el llibre. Pau Faner té l'habilitat de no deixar reposar l'acció en cap moment, i això té molt mèrit en un llibre de més de 700 pàgines! La recerca de Gladis París dura cinc anys: és empresonat, coneix magnats de les dues ribes de la Mediterrània, va a la guerra amb el rei Alfons... Tot, amb l'únic objectiu de l'amor. La recerca té moments de tots colors. Faner ha volgut evocar la primera burgesia de l'època, i els protagonistes –tot i que passen moltes penaltats– es passen per palaus sumptuosos

on s'atipen de les millors viandes (l'element gastronòmic hi té un pes específic) i tenen a la seva disposició els serveis de les millors donzelles (la narració tampoc queda curta en activitat sexual).

Els dos pilars que atorguen personalitat a la novel·la són el component fantàstic i el to. El primer és imperceptible al principi, però va prenent cos a mesura que avança –d'aquí el nom del diable en el títol– i el protagonista ha d'enfrontar-se amb poders que no són d'aquest món. El segon, insubstituïble, és l'eix medul·lar del relat. Faner s'allunya de l'èpica i el dramatismes d'aquest tipus de novel·les i utilitza el to aparentment innocu d'una faula per aconseguir una paleta de colors amable, diver-

tida i popular. Ho aconsegueix: amb un relat en primera persona per part del protagonista, que narra les seves aventures a un tercer, el notari Gràcia Santa Anna; amb diàlegs curts, directes, i un llenguatge viu i planer, obviant descripcions innecessàries; i amb personatges com el pare de Gladis, Joan París, un home entranyable que sempre s'expressa amb refranys.

Faner, que ha guanyat els principals premis de les lletres catalanes, s'ha allunyat totalment de l'etiqueta del realisme màgic de les seves obres anteriors, tant, que fins i tot va enviar el text a l'editorial amb pseudònim. El seu objectiu és que el lector trobi prou interès per llegir fins al final. Val la pena. *

Les bodes del diable
Autor: **Pau Faner**
Editorial: **Proa**
Barcelona, 2011
Pàgines: **736**
Preu: **22 euros**

Assaig **Marta Monedero**

El palau de la memòria

El refugi de la memòria
Autor: **Tony Judt**
Traductor: **Miquel Izquierdo**
Editorial:
La Magrana
Barcelona, 2011
Pàgines: **2008**
Preu: **20 euros**

El professor britànic Tony Judt (*El món no se'n surt*), mort l'agost passat arran d'una variant de l'esclerosi lateral amiotròfica (la malaltia degenerativa que també té Stephen Hawking), exercitava la memòria amb la mateixa passió amb què defensava la responsabilitat individual i la necessitat d'un estat democràtic fort que proveís la ciutadania dels serveis fonamentals.

Membre de l'escola d'historiadors anglesos que combina el rigor dels fets, la claredat expositiva i l'impuls narratiu, aquest reconegut investigador d'alt esperit crític s'havia capbussat en les hemeroteques i entrevistat diferents testimonis per elabo-

rar un estimulants relat sobre el segle XX. Però quan, paralitzat de coll en avall, va ser conscient que no li quedava gaire temps i l'únic arxiu que tenia a l'abast era la memòria, va concentrar-se a revisitar-la i a endreçar-la fins a convertir-la en el seu palau, perquè Judt conservava la ment intacta i continuava generant encertades anàlisis sobre la realitat.

Infantesa austera a Londres

Durant els últims mesos, Judt va dedicar-se a escriure sobre la seva malaltia encetant un període de reflexió més personal. Els textos no podien ser gaire llargs, ja que la fatiga l'imposava escrits centrats en una sola

experiència que, això sí, revivia al detall. Judt torna amb la imaginació al petit hotel suís on anava de vacances amb els seus pares, un establiment des del qual veia un idíl·lic paisatge nevad. D'aquí el títol (*El refugi de la memòria*) d'aquest assaig pòstum, commovedor i entretingut, en què l'historiador recorda l'austeritat de la infantesa en el districte londinenc de Putney durant la postguerra, les peculiaritats de la seva família d'arrels jueves, l'entrada a Cambridge, el breu pas per un quibuts a Israel els arrauxats anys seixanta, un llarg viatge pels EUA o com decideix aprendre txec per superar una presumpta crisi de maduresa.

Si el popular *El món no se'n surt* ens alertava, des d'una certa perspectiva moral, un tarannà optimista i l'esperit combatiu, sobre el perill de les retallades en la despesa pública, *El refugi de la memòria* esdevé un testament vital que comparteix el rigor i la prosa precisa en unes memòries arrelades a la societat, que s'inicien amb una colpidora descripció sobre el procés degeneratiu, però que aviat reprenen un alè més esperançat per articular un fresc autobiogràfic, esquitxat d'idees brillants com ara una lúcida reflexió sobre la identitat o el raonament que potser una dosi d'austeritat és el que ens toca ara. Hi ha res de més actual? *